

ГОЛЕМИ ПОМАГАТ НА МАЛКИ В ГРУПИ НА УЧЕНИЦИ БИЛИНГВИ

Практика за диференцирано преподаване

Снимки: ОУ "Христо Ботев", гр. Поморие

Как големите ученици могат да помагат на малките в начален етап, за да се социализират, да подобрят езиковите си умения и да се чувстват пълноценна част от училище. Ваня Кондева, логопед и Елена Андонова, психолог в ОУ „Христо Ботев“, гр. Поморие споделиха своя опит на [Национална конференция „Приобщаващи образователни практики в училище и детската градина“ 2019](#). Практиката се прилага в начален етап,

но е приложима и при по-големи ученици. Още практики, четете в рубриката: *Конференция Практики 2019*.

Идеята на групите „Големи помагат на малки“, с които работим, възникна в следствие на големия брой ученици, които имаха нужда, а тяхното смесване големи с малки е с цел по-бързо приобщаване и изграждане на благоприятна среда. Групите са формирани от ученици билингви на възраст от 7 до 10 г. и броят на децата в тях е не повече от 6.

Основните потребности на учениците, които посещават групите са обогатяване на представи, речников запас, развиване на фината моторика, изграждане на приятелства и умения за работа в екип. В групите няма лидери и аутсайдери. Децата са разпределени така, че големите ученици да оказват подкрепа на по-малките.

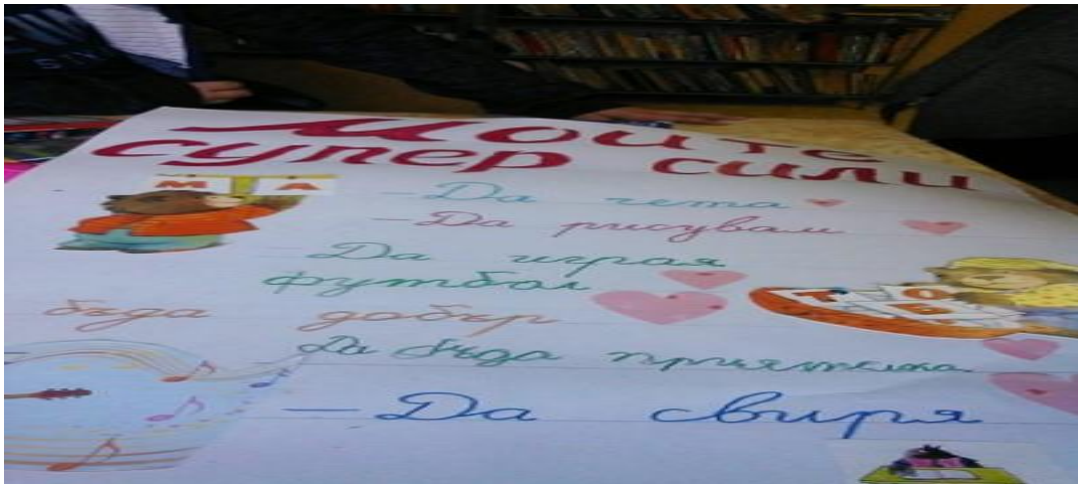
Мотивираме ги да учат активно освен чрез индивидуални грижи и внимание, и чрез участие в различни творчески конкурси.

Подготовка на уроците /пример/

Материалите по темите са предварително подготвени и следват определена последователност, която е надграждаща.

Учениците от III клас правят изразителен прочит на приказка пред първокласниците. След това всички заедно определят главните герои и действия. Прави се преразказ от един ученик или по роли. На децата се дават материали, свързани с приказката – да подредят пъзел с илюстрации или да оцветяват различни моменти от нея. В следващ час се прави драматизация на изученото произведение за затвърждаване на знанията им по него. По този начин обогатяваме речниковия запас и граматически правилната реч.

Обратна връзка за учениците

Учениците получават непрекъснато обратна връзка за своето поведение, чрез различни инициативи: постери, които са свързани с тяхното поведение, като "Моята супер сила"; „Албум на добрите постъпки“; „ Благодарен/а съм за....“.

Относно дейностите, в които са включени във връзка с представянето им в училище, учениците получават грамоти или награди за участието си в конкурси, благотворителни базари и училищни изложби.

Насърчаваме учениците да опитват различни стратегии на учене с различни методи:

- **Мултисензорни материали** – писане на букви в пясък, моделиране на букви от пластелин и мозайка, и други.
- **Драматизация.**
- **Игри с мемори карти**, които развиват визуалната памет. Първокласниците ги съчетават по двойки. По-големите ученици се включват като трябва да запомнят и открият еднаквите карти. Същият вариант за игра го използваме и с тактилно мемори.
- **Игри с интерактивни карти** (с животни, професии, емоции) – Дете тегли карта , без да я гледа. Показва я на останалите, които трябва да му обяснят коя е професията, животното или емоцията , като използват само жестове .
- **Игри със състезателен характер** – редене на мозайка по образец, подреждане на пъзел.

Тези групи дават възможност на децата, които не могат да се изявят в клас, това да се случи в малката група. Учениците затвърждават своите знания за заобикалящата ни среда и едновременно с това

упражняват речевите си умения, моторика, въображение, памет и формират нови социални взаимодействия. Изгражда се чувство за общност, емпатия, отговорност, самочувствие. Именно тези качества, придобити в училище, създават предпоставки човек да има усещане за успех в живота си.

Разпределение на времето и организация на пространството

Правилното използване и подредба на учебната среда и материалите е приоритетна грижа. Броят на изложените материали е строго определен в зависимост от дейностите, които ще се извършват в учебния процес. Масите са разпожени така, че децата да са в кръг и да могат да се виждат.

Даваме право на децата да измислят свои обучителни игри, които имат правила.

Заниманията са под формата на извънкласни дейности с продължителност 40 мин., които са разпределени така:

- 5 минути в които всяко дете отбелязва на таблото, каква е неговата емоция в момента, каква дата е и какво е времето навън.
- 25 минути за активна работа по новата тема.
- 10 минути, в които правим обобщение.

Приобщаващото образование позволява на децата билингви да се интегрират в съвременния свят! Това е процес, в който се включват не само специалистите, а и учителите, директорите и родителите. Само така може да се осигури пълноценна подкрепяща среда.

Ваня Кондева, логопед и Елена Андонова, психолог в ОУ „Христо Ботев“, гр. Поморие.